24465 LAKELAND BLVD.
EUCLID, OHIO 23

OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU V OHIJU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER OF OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII. | CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), APRIL 26, 1949 | ŠTEVILKA (NUMBER) 82

Nov grob

PETER BUKVIČ

Preminil je Peter Bukvič, star 61 let, stanujoč na 1615 E. 26 St. Doma je bil od Žumberaka, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Bil je član društva sv. Nikola št. 21 HBZ.

Tukaj zapušča soprogo Ello, sinova Petra ml. in Mihaela, tri hčere Mrs. Helen Rudman, Mrs. Ann Siragusa in Mrs. Mary Kordič ter vnuke, v Kanadi pa brata Dana. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9:30 uri iz Golubovega pogrebnega zavoda, Superior Ave. in E. 47 St. v cerkev sv. Nikola.

Kampanja za kontrolo tuberkuloze

Zadnje dni se je veliko pisalo o tekoči kampanji, ki se vrši širom mesta za pobijanje in dognanje tuberkuloze. V to svrho je zdravstveni oddelek mesta določil prosto preiskavo splošnega prebivalstva. Mestni odbor ima v načrtu, da se v posameznih delih mesta sestavi odbore, ki bi sodelovali z oblastmi, da bi se stanovalci prijavili in seznanili s temi X-Ray preiskavami.

Važen sestanek v ta namen se bo vršil nocoj ob osmih v dvorani št. 2 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. in sicer za takozvani Norwood distrikt, ki obsega prebivalstvo od E. 40 St. do E. Blvd. od jezera južno do Superior Ave. Vabi se društvene odbornike in posameznike, ki se zanimajo, da pridejo na sestanek.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnil na svoj dom Stanley Kutcher, sin Mrs. Anne Kutcher iz 813 E. 232 St. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice in voščilne kartice. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo na domu.

Na obisku

Iz Little Fallsa, N. Y., je prišel na obisk v Cleveland Mr. Louis Brezec. Tu se nahaja pri družini Turšič na 8813 Empire Ave. Nazaj se vrne v sredo. Želimo mu mnogo zabave in razvedrila v naši metropoli!

V bolnišnici

Prošli petek je nagloma zbolela poznana Mrs. Frances Ponikvar, soproga gl. predsednika SDZ Mr. Joseph Ponikvarja iz 450 E. 118 St. Odpeljana je bila v St. Alexis bolnišnico na Broadway. Obiski za enkrat še niso dovoljeni. Želimo ji, da bi se ji ljubo zdravje čim preje vrnilo!

Vile rojenice

V nedeljo so se zglasile vile rojenice pri Mr. in Mrs. B. Hočevar, 1644 Lorain Ave., in jima pustile v spomin zalo hčerkico-prvorojenko. Deklško ime matere je bilo Louise Brooks ter je hči Mr. in Mrs. Brooks iz Homersville, O. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank in Mary Hočevar iz Lorain Ave. prvič stari oče in stara mati. Čestitamo!

VISOKI ANGLEŠKI URADNIK V MOSKVI PODAL OSTAVKO, KER ŽELI OSTATI V SOVJ. ZVEZI

V svoji izjavi je napadel Atlantsko vojaške zvezo in netilce nove vojne

MOSKVA, 25. aprila—Moskovska "Pravda" je danes naznanila, da se je visoki angleški diplomatični uradnik Archibald R. Johnston odpovedal svojemu angleškemu državljanstvu in namerava v Sovjetski zvezi delovati za mir.

"Pravda" je objavila odprto pismo Johnstona, ki je bil glavni urednik časopisa, ki ga angleška ambasada tiska v ruskem jeziku. V svojem pismu je angleški uradnik napadel Severno-atlantsko vojaško zvezo, angleško zunanjo politiko in angleške ter ameriške vojne hujskače.

Odkar je vojna končala, je Johnston najvišji diplomatični uradnik, ki je prostovoljno pristopil na stran Sovjetske zveze. Pred nekaj meseci je podobno storila tudi ameriška uradnica na ambasadi v Moskvi Miss Bucar.

V svojem daljšem pismu je Johnston omenil vzroke svojega sklepa. Rekel je, da mu je Atlantski pakt bil v končno izpodbudo pri podvzetju tega sklepa, ker da je pakt "vojaški blok imperialističnih držav, katere vodijo Zedinjene države in Anglija in naperjen v prvi vrsti proti Sovjetski zvezi, ki je edina od velikih sil, ki se bori za mir."

Obtožbe proti angleški ambasadi v Moskvi

Johnston je v svoji izjavi pojasnil, da je prevzel uredništvo ambasadnega časopisa "Britanski Soyuznik", ker je verjel, da bo lahko prispeval k izboljšavi angleško-sovjetskih odnošajev.

"Toda postalo mi je jasno, da se angleška ambasada v Moskvi ne zanima za izboljšavo angleško-sovjetskih odnošajev in da dejansko dela vse kar je mogoče, da bi jih poslabšala."

Visoki angleški uradnik je v zvezi s tem pristavil, da mu je ambasador Paterson ukazal, naj priobči proti-sovjetske govore angleškega ministrskega predsednika Clementa Atflee-ja, zunanjega ministra Ernesta Bevina in drugih angleških uradnikov.

"Obtožujem Attlee-ja, Bevina, Morrisona in druge laboritske voditelje, da so prekanili angleško ljudstvo, prišli na oblast in sedaj to oblast izkoriščajo proti ljudstvu," je rekel Johnston.

Angleški uradnik je svoje pismo zaključil s sledečo izjavo:

"Zato sem sklenil popolnoma pretrgati zveze s sedanjo angleško vlado, da bi lahko ostal v Sovjetski zvezi in posvetil vse svoje energije in sposobnosti stvari miru."

Pobiranje asesmenta

Člani društev, ki zborujejo v Slov. domu na Holmes Ave., kateri še niso plačali asesmenta za tekoči mesec, lahko plačajo še nocoj med 6. in 8. uro v domovih prostorih.

Federacija SMZ

Odbor Federacije SMZ za leto 1949 je sledeči: Preds. Frank Chesnik, podpreds. John Sever, tajnik Matt Zaman, 1150 Norwood Rd., blagajnik Martin Valetich, zapisnikar Chas. Benevol, nadzorni odbor: Domijan Tomažin, Frank Macherol in John German. Seje se vršijo vsako četrto soboto v mesecu ob 7:30 uri v Slov. domu na Holmes Ave.

Pariška konferenca odobrila program

PARIZ, 25. aprila — Na zaključnem zasedanju svetovne mirovne konference je s strani 2,000 delegatov, ki zastopajo 69 držav, bila soglasno sprejeta resolucija, s katero je bil ustanovljen stalni odbor, ki se bo boril proti akcijam, ki ogrožajo mir ali pa kršijo nacionalno neodvisnost posameznih držav.

Šest dni so delegatje na konferenci obsojali Atlantsko vojaško zvezo in Trumanovo doktrino, kot grožnjo svetovnemu miru in Marshallov načrt, ki da krši neodvisnost sodelujočih držav.

Sprejeta je bila tudi resolucija, ki zagovarja prepoved uporabe atomskih bomb. Ostale resolucije pa so obsodile vojaške zveze, kolonijalni sistem, pod katerim milijoni živijo v suženjstvu, in ponovno oboroževanje zapadne Nemčije in Japonske. Delegati so obsodili tudi konflikte v Grčiji, Indoneziji, Indokitajski in na Malaji.

Stalni odbor bo redno objavljal publikacije v več jezikih. Poleg priprav za prihodnji svetovni mirovni kongres bo odbor imel tudi sledeče naloge:

Objavil bo govore in sklepe na Pariškem kongresu.

Širil bo informacije glede korakov, ki se jih je podvzelo v korist miru.

Obsodil bo vse akcije naperjene proti miru in koordiniral akcije mirovnih sil proti akcijam sil vojnih hujskačev in vojne propagande.

Opogumil bo vse skupne ali pa posamezne kulturne aktivnosti v korist miru, kakor na primer, delil nagrade za književna in umetniška dela, ki so naklonjena miru.

Eden od zadnjih govornikov je bil podpredsednik Sovjetske akademije znanosti V. P. Volgin, ki je izjavil, da lahko komunizem in kapitalizem živita eden poleg drugega v miru.

Od ameriških delegatov so bili izvoljeni v stalni odbor sledeči: Bivši pomožni justični tajnik O. John Rogge, pisatelja Howard Fast in Albert Kahn, dr. W. E. B. Dubois, bariton Robeson, delavski voditelj Donald Henderson, Mrs. Gene Weltfish in Rev. Arthur W. Moulton.

Od angleških članov pa je med ostalimi bil izvoljen canterburški dekan dr. Hewlett Johnson.

SAMOMOR 9 LET STAREGA DEČKA

CINCINNATI, 23. aprila. — Policija je danes naznanila, da se je neki 9 let star Ronnie Lee Cecil obesil. Vzroki samomora niso znani.

Zaroka

Zaročila sta se na velikonočno nedeljo Miss Antonia Traven, hči poznane družine Mr. in Mrs. Traven na 11202 Revere Ave., in Frank Zobec iz 6315 Glass Ave. Bilo srečno!

Tujci v Nankingu bodo zaščiteni, pravijo komunisti

NANKING, 25. aprila—Nova komunistična uprava Nankinga je danes obljubila, da bo zaščitila vse tujce in privatno imovino kitajskih državljanov.

Komunistični poveljnik mesta gen. Čan Yi je danes podpisal objavo, s katero so nankinški prebivalci obveščeni, da se bo spoštovalo njihova življenja, imovino, privatna podjetja in trgovino, če ne bodo kršili javni red.

"Tujci, vključno diplomatično osobje, z izjemo onih, ki se bodo ukvarjali s kršitvami zakona in subverzivnostjo, bodo zaščiteni," pravi objava.

Komunistične čete, ki so včeraj vkorakale v Nanking, so danes že zapustile mesto in preganjajo nacionaliste, ki se umikajo proti jugu. Pri Pukowu pa je zbranih še kakšnih 200,000 vojakov Ljudske armade, ki čakajo na prevoz s čolni in ladjami preko reke Jangtze.

Ogromna množica prebivalcev Nankinga se je v nedeljo zbrala na ulicah, da bi dočakala prihajajoče komuniste. Računa se, da je bilo na pločnikih nad 200,000 Nankinžanov.

Komunistične čete so prišle v mesto v vzornem redu. Njihova oprema je podobna opremi nacionalističnih vojakov, toda njihova morala je na daleč višji stopinji, disciplina pa izborna. Za razlike od nacionalističnih čet so komunistični vojaki pri maršu pustili prosto pot za pešce in vozila.

Takoj po prihodu komunističnih čet je bil v Nankingu ponovno vpostavljen red. Komunistični vojaki so začeli patrolirati po ulicah, da bi preprečili nadaljno pljačko. Sedaj je Nanking pod novo upravo popolnoma mirno mesto.

PRVI MAJ BO TUDI PRAZNIK LOJALNOSTI

WASHINGTON, 23. aprila.—Odbor za državni lojalnostni praznik, kateremu načeluje delavski tajnik Maurice Tobin, je danes apeliral na vse guvernerje naj proglasijo tradicionalni mednarodni delavski praznik 1. maj za "dan lojalnosti."

Bullit pravi, da vojna že prihaja

HAMILTON, N. Y., 23. aprila. — Bivši ameriški ambasador v Sovjetski zvezi William C. Bullitt je snoči izjavil, da je "tragično jasno, da vojna prihaja Zedinjenim državam."

Bivši diplomat je govoril na Colgate univerzi. Napadel je ameriško zunanjo politiko po drugi svetovni vojni rekoč, da je bila navada, da se je naše zunanje odnošaje poverilo "amaterjem, ki so imeli dobre namene, toda so slabo poznali dejstva."

"Radi tega pot v mir vodi skozi novo dolino smrti," je poudaril Bullitt.

Zvišano možnost nove vojne pa je Bullitt pojasnil z dogodki na Kitajskem, kjer da Sovjetska zveza dobi nove vire za svojo "vojno zmogljivost."

Znani nasprotnik Sovjetske zveze je tudi napadel bivšo Rooseveltovo administracijo, ki da je odgovorna za sedanji položaj na svetu.

Ameriške bojne ladje bodo umaknjene iz šangajskega pristanišča, ker se ne želijo vmešati v kitajsko vojno

ŠANGAJ, 26. aprila—Ameriška mornarica je danes naznanila, da bo v prihodnjih urah umaknila iz šangajskega pristanišča vse bojne ladje, ker da se želi izogniti vmešavanju v kitajsko civilno vojno.

Predstavnik mornarice je izjavil, da bodo vse ameriške ladje verjetno odplule še predno se bo zamračilo. Toda pristavil je, da se lahko ta ukaz še spremeni.

Snoči je ameriški konzul John Cabot opozoril vse ameriške državljane v Šangaju, naj se vkrcajo na bojne ladje, kar je to zadnja prilika, da se umaknejo, predno v mesto ne bodo dospele sile Ljudske armade.

Včeraj je tudi komunistični radio v Peipingu zahteval, naj se takoj vse "agresivne vojaške sile," tako Zedinjenih držav kot Anglije, umaknejo iz Kitajske. Po zadnjih poročilih se komunistične čete nahajajo le še kakšnih 10 milj od Šangaja, toda očividno želijo ujeti v past kakšnih 300,000 mož broječe nacionalistične armade, ki bežijo na jug, predno bi vmarširale v samo mesto.

Anglija se je skušala vmešati v vojno

Medtem iz Londona poročajo, da bo Anglija ojačila svojo mornarico v kitajskih vodah, toda se bo skušala izogniti nadaljnim spopadom s komunističnimi armadami.

V Hong Kong, ki je angleška kolonija, bodo Angleži poslali dve nosilki letal in več podmornic, ki bodo ojačile bojne ladje, ki so že tam.

Jutri bo angleška vlada pojasnila v parlamentu zadevo s štirimi bojnimi ladjami, ki so bile vpletene v spopad s komunističnimi silami na reki Jangtze. V tem spopadu je bilo ubitih 44 angleških marincev, večje število pa jih je bilo ranjenih. Vse štiri ladje so komunisti poškodovali.

V parlamentu je incident na Jangtze kritiziral voditelj konservativcev Winston Churchill. Angleški časopisi pa povprašujejo, kaj je angleška bojna ladja "Amethyst" delala na reki Jangtze prav v času, ko so se komunisti pripravljali, da bi se izkrcali na drugo stran.

Konservativni časopis "Daily Mail" se je pritožil, da je Anglija zgubila na ugledu ne samo na Kitajskem, pač pa v celi Aziji ter zahteval, da angleška mornarica pokaže "svojo moč." Toda z druge strani je "Manchester Guardian" opozoril, da sedaj ni čas za "rožljanje s sabljami, čeprav imamo sablje."

Kaj pravi o incidentu peipinški radio

Spopad z angleškimi bojnimi ladjami komunistična radio postaja pojasnuje na popolnoma drugačen način. Peipinški radio zahteva od Anglije, naj plača odškodnino in se opraviči radi tega incidenta.

Komunistična časnikarska agencija je ponovno naznanila, da so se Angleži direktno vmešali v kitajsko civilno vojno s svojo akcijo na Jangtzeu. Zaradi te akcije je bilo ubitih 252 vojakov Ljudske armade.

Komunisti zahtevajo, da Anglija kaznuje vse one, ki so odgovorni za to vmešavanje in v zvezi s tem so ponovno opozorili "agresivne sile" Zedinjenih držav in Anglije, naj se umaknejo iz Kitajske.

Incident z ameriškim ambasadorjem v Nankingu

V Nankingu pa je medtem prišlo do incidenta z ameriškim ambasadorjem J. Leightonom Stuartom, ki je izval "ostro protestno noto" s strani državnega oddelka.

Ameriška ambasada v Nankingu je sporočila, da so komunisti prišli v ambasado in stikali za Kitajci in ambasadorjem, za katere so verjeli, da so v poslopju poiskali zavetje. Dvanajst vojakov je pregledalo vse prostore ambasade. Vojaki so izjavili, da so prišli "pogledat." Kot poročajo uradniki, so bili v začetku precej vljudni, pozneje pa so vodili zasliševanja na bolj "nevljuden način."

V spalnici ambasadorja so le pregledali stvari, nakar je eden od vojakov pripomnil za luksuzne predmete, da bi "vse to moralo biti izročeno ljudstvu, kateremu prav za prav pripada."

Toda po izvršenem pregledu so vojaki odšli, ne da bi kaj vzeli.

To je prvi incident z ameriškimi uradniki. V Peipingu, Tientsinu in ostalih mestih, se komunisti niso zmenili za ameriške uradnike in so jih pustili pri miru.

Gen. Clay podal izjavo o Nemčiji

NEW YORK, 25. aprila — Ameriški vojaški poveljnik v Nemčiji gen. Lucius D. Clay je danes izjavil, da je edino sigurna pot v mir, da "se ustanovi zajednico svobodnih dežel zapadne Evrope, med katere bi bila vključena tudi Nemčija."

Po mnenju gen. Claya bi se s takšno zvezo končala "komunistična nevarnost." Izjave pa je podal v obliki pisemskega poročila članom časnikarske agencije Associated Press, ki so v Waldorf-Astoria hotelu imeli svoj letni banket.

V svojem poročilu je gen. Clay podal pregled štiriletne vojaške okupacije v Nemčiji. Med ostalim je rekel, da je pozno leta 1947 "postalo sigurno, da bi do sporazuma s sovjetsko vlado glede združene Nemčije prišlo le pod pogoji, ki bi bili v prid komunistični dominaciji nad političnim življenjem in ekonomskimi viri Nemčije."

Gen. Clay je omenil tudi načrte za ustanovitev separatne zapadno-nemške države. Rekel je, da bodo vojaške ustanove prenehale delovati, ko bo ustanovljena zapadno-nemška vlada, ki pa se bo lahko razvijala v "demokratični tradiciji, le če se ji bo priznalo pravico, da se druži z deželami, ki imajo že dolgo demokratične vladavine."

Lewis pripravlja zahteve za novi kontrakt majnerjev

WASHINGTON, 25. aprila — Predsednik United Mine Workers unije John L. Lewis je danes z 200 člani odbora pripravil osnutek za novi kontrakt, v katerem so poudarjene nadaljne zahteve, med njimi zvišanje mezd, skrajšanje delovnih ur in večja varnost v premogovnikih.

Natančno se še vedno ne ve, kaj bo pri obnovi kontrakta zahteval voditelj majnerjev. V svojem poročilu je podal pregled ekonomskega položaja na splošnem in finančnega poslovanja unije.

Unija premogarjev je v Washingtonu kupila novo poslopje, nepotrjena poročila pa pravijo, da je unija prevzela tudi kontrolo nad National Bank of Washington. Odbor direktorjev banke se je danes sestal in imenoval za novega predsednika Barnuna Coltona, ki je Lewisov prijatelj.

Premogarska unija je v National Bank of Washington držala ves denar iz večmilijonskega penzijskega sklada.

HČERKE REVOLUCIJE PROTI SOCIALIZMU

WASHINGTON, 24. aprila.—Delegatinje desničarske organizacije The Daughters of the American Revolution so danes napovedale vojno "silam socialističnih načrtov."

Vandenberg pravi, da je mir odvisen od Sovjetske zveze

NEW YORK, 25. aprila. — Senator Arthur Vandenberg je danes izjavil, da imajo sovjetski voditelji ključ do svetovnega miru in da bi povzročili učinek, ki bil bil močnejši od cele zaloge "naših atomskih bomb," če bi naznanili sledeče:

Prvič, da Moskva želi zaceliti razkol med vzhodom in zapadom;

Drugič, da je komunizem pripravljen opustiti svoje načrte za notranje zavojevanje in preobrate;

Tretjič, da je Politbiro v resnici pripravljen za medsebojno in v dobri volji podvzete napore, da se ustvari svet, v katerem bi se potom samoodločbe odločilo o ideologiji vsake države;

Četrtič, da bi učinkovito, zadostno nadzorovano splošno razoroženje bilo cilj sveta v novem upu, da bodo ljudstva Sovjetske zveze in vsa ostala ljudstva živela na prijateljskem svetu.

Istočasno pa je Vandenberg tudi napadel "komunistični imperializem," ki da svetu zanika mir. Rekel je, da z "izjemo Moskve in njenih satelitk ter pete kolone" ves svet želi, da bi vsak lahko živel "na svobodnem svetu svobodnih ljudi."

Po mnenju Vandenberga je izključno le Sovjetska zveza odgovorna za vsa današnja trenja na svetu. Tudi je rekel, da vojne ne bo, "če jo ne bo začela Sovjetska zveza."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) $8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) $10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SOCIALNA REVOLUCIJA NA KITAJSKEM

Kitajska civilna vojna je zadnji teden bila ponovno obnovljena, ko je nacionalistična vlada v Nankingu zavrgla ultimatum komunistov za kaznovanje vojnih zločincev in sprejetje socialnih reform, ki bi iz zaostale in feulalne Kitajske ustvarile ljudsko republiko.

Sile Ljudske (komunistične) armade so v prvem silovitem napadu zavzele vsa važnejša mesta na severni obali velike reke Jangtze, se izkrcale na južni obali in začele vdirati v južno Kitajsko. Krona njihovih uspehov je nedvomno zavzetje Nankinga, ki je že dvajset let glavno mesto Kitajske. V Nankingu, ki ima čez 2,000,000 prebivalcev, je bila leta 1912 ustanovljena Kitajska republika Sun Jatsena. Iz tega mesta je nacionalistični diktator Čiangkajšek 20 let vodil borbo proti komunistom.

Zadnja poročila pravijo, da so komunisti prišli pred največje okrog 5,000,000 prebivalcev broječe mesto Šangaj. Toda nalik plazu mogočna Ljudska armada drvi naprej na jug, ne da bi naletela na resnejši odpor nacionalistične vojske. Sami zunanji opazovalci verujejo, da nacionalisti ne bodo nikakor mogli ustaviti komunistične sile, ki so sprožile odločilno bitko v kitajski civilni vojni.

Popolna zmaga komunistov na Kitajskem je samo še vprašanje časa. Velika socialna revolucija bo imela svoje posledice tudi kar se tiče usode cele Azije. Plamen socialnih revolucij in narodno-osvobodilnih vojn izpod jarma kolonijalnega suženjskega sistema se bo širil po celi Aziji. Že sedaj se te borbe razvijajo v Viet Namu, Burmi, Indoneziji, itd. Z zmago komunistov na Kitajskem pa bo nedvomno odpravljen kolonijalni sistem tudi v drugih predelih Azije.

Seveda, uspehe Ljudske armade, ki nedvomno ima na svoji strani večino kitajskega ljudstva, in se upravičeno nazivlja za "osvobodilno" armado, skuša ameriški meščanski tisk prikazati za "delo Moskve," za novo "sovjetsko agresijo," itd. Toda dejansko je to totalni polom starega izkoriščevalskega sistema, pod katerim so azijska ljudstva stoletja trpela nezaslišne krivice v socialnih odnošajih. To je polom tudi zagovornikov vseh kontrarevolucij, ki menijo, da se s silo lahko zatre sleherno gibanje za odpravo starih in nepravičnih sistemov. Končno je to polom posebno onih ameriških "borcev proti komunizmu," ki obljubljajo, da bodo "komunistično nevarnost" na celem svetu zajezili s silo, niso pa v stanju, da bi jo zajezili v eni Grčiji.

Po svoji vsebini je kitajska civilna vojna popolnoma socialna. To je socialna revolucije, podobna vsem revolucijam, ki so bile vperjene proti starim družabnim sistemom. Ko je Jatsenovo gibanje odpravilo v Kitajski staro dinastijo in je po svojem stremljenju bilo prav tako revolucionarno kot je revolucionarna sedanja Osvobodilna vojna, je Kitajska še vedno bila pod oblastjo vojnih in zemljiščnih lordov, ki so brezpravne mase proletariziranih kmetov in delavcev izkoriščali na najbolj surov način. V Čiangkajšeku so privilegirane kaste Kitajcev imele svojega zvestega policaja, ki je čuječe prisluškoval vsem naraščajočim uporniškim gibanjem in jih skušal s silo zatreti. Toda ne čuječnost in ne nasilje, kakor tudi ne sklicevanje na "demokracijo in svobodščine" in ne milijarde dolarjev ne morejo uničiti gibanja, ki črpa svoje življenjske moči iz najširših slojev ljudstva in je tako globoko pognalo korenine, da ga nobena kontra-revolucija ne more uničiti. Saj so končno sami naši odgovorni uradniki, med njimi državni tajnik Dean Acheson, končno spoznali to resnico!

Nihče ne more predvidevati dalekosežnih posledic zmagoslavnega pohoda kitajskih komunistov. Toda če bi nacionalistični diktator Čiangkajšek bil eden od podpisnikov Severno-atlantske zveze (čemu ne, saj končno Italija ni atlantska dežela, pa je kljub temu podpisala ta sporazum?), bi danes v Kitajski imeli tretjo svetovno vojno. Kajti vsi upori in vse revolucije so po določbah Atlantskega pakta "prepovedane" in označene za "sovjetsko agresijo." To posebno velja, če jih vodijo komunisti.

Zedinjene države so potratile okrog $6,000,000,000, da bi podprle korumpirano, vojaško diktaturo Čiangkajšeka. Nekateri senatorji celo sedaj vztrajajo, da "pomoč ni bila zadostna" in da se nujno mora poslati na smrt obsojeni nacionalistični vladi nadaljne milijarde, nadaljne topove, letala, strojnice in municijo. Z druge strani se Sovjetska zveza drži svoje tradicionalne politike nevmešavanja v notranje zadeve Kitajske. Hvalevredno je, da so tudi naši odgovorni uradniki v Državnem oddelku spoznali, da je takšna politika najbolj pametna. Kajti znano je dejstvo, da je vse ameriško orožje vedno prišlo v roke komunistom. Ljudska armada v svojem preganjanju ostankov nacionalističnih čet rabi ameriške topove, ameriške strojnice, ameriške troke, ameriško municijo. Saj niso komunisti zastonj imenovali diktatorja Čiangkajšeka za "narednika za oskrbovanje," čeprav se obenem nahaja na njihovem seznamu kot "vodilni vojni zločinec."

Bodoči razvoj dogodkov bo usodepolen za Kitajsko in svet. Čas je že, da bi zagovorniki "demokracije in svobode" res z dejanji pokazali, kako ta "svoboda in demokracija" izgleda v praksi. Na Kitajskem se jim to ni posrečilo. Tega niso pokazali niti v monarho-fašistični Grčiji in ne v prav tako reakcionarni Turčiji.

Pavel Kunaver:

KRAS ŽIVI

Vse premalo pažnje in zanimanja posvečamo našemu Krasu in njegovim pojavom. Nikakor ne zadostuje, če se samo naslajamo ob čudovitih kapniških oblikah v lahko dostopnih in za turiste prirejenih podzemskih dvoranah Postojnske jame. Saj že pri vhodu pozdravlja obiskovalca bobnenje še niže doli deroče Pivke in mu priča, da naravne sile ne mirujejo. Še bolj zgovorno mu pripovedujejo o tem silne poplave na Cerkniškem, Pivškem in Planinskem polju. Zato bi bilo treba naše turiste, posebno pa dijake srednjih šol usmerjati na razne predele našega Krasa, da bi tam občudovali naravo pri njenem delu. Videti bi morali Cerkniško jezero, kadar je polno in ko požira Karlovica celo reko, ali prekrasne naravne mostove in podzemske jame v Škocjanu pri Rakeku. Ogeldajo noj si ob suši ali ali ob veliki vodi velikansko jamo pri Planini, kjer privira Pivka kot Unica na dan, ali prepad Pivka, kjer vodijo dobre steze do globoko pod zemljo deroče vode. Obiščejo naj Škocjanske jame pri Divači, prekrasne Dimnice pri Slivjah ali Divaško Vilenico. Ko pa strmijo v poplavljeno Planinsko in Pivško polje, naj tudi spoznajo, kako škoda je debele plodne zemlje, ki ji kmet niti ob suši ne more zaupati žitnega semena. Zavedajo naj se, da Kras živi in da morejo sovražne sile vsak čas uveljaviti svojo moč in pogubno silo.

Oglejmo si danes trikotnik zemlje med Postojno, Cerkniškim jezerom in Planino, po katerem je še pred kratkim tekla krivična državna meja. Nikjer ni Kras tako natančno raziskan kakor tukaj in nikjer niso podzemski svet tako temeljito proučili kakor tod. Žal je le malo slovenskih imen med dosedanjimi raziskovalci; prihajali so iz najrazličnejših delov Evrope. Toda sedaj je ta del zemlje povsem naš in tudi raziskovalno delo na njem bo odslej naše.

Že od zdavnaj so bili v teh krajih znani vsaj glavni vhodi v podzemlje: Postojnska jama, Planinska jama in Velika Karlovica; izbranci in gozdni delavci pa so vedeli tudi za čuda Škocjanskih mostov in jam pri Rakeku. Sredi prejšnjega stoletja so začeli prodirati v te dotlej nedostopne globine krasa. Pri tem pa ni bilo tako veliko zanimanje za kapniške jame, kakor za podzemske tokove rek, kajti voda si še vedno koplje in raztaplja v osrčju apnenčevih slojev nova pota. V teku sto let drznega raziskovanja temnih deročih podzemskih voda so postopoma prodrli kakih 2900 metrov od vhoda pri Postojni v notranjost zemlje; sifon, kjer se strop jame nagne do vodnega toka, ne dovoli slediti nadaljnih 430 metrom podzemskega toka Pivke. Toda skozi prepad Pivka so tudi predrli do podzemskega toka in ga raziskali v dolžini 800 m v smeri proti Planini. Toda na severnem koncu prepada Pivka se strop nad podzemsko Pivko iznova povezne do vode. Do tega mesta je torej 4130 m podzemskega toka Pivke raziskanega. Pivka pade od višine 511 m ob vhodu v Postojnsko jamo na 479 m pri sifonu v prepadu Pivka.

Pri Planini dere Pivka, sedaj kot Unica, iz ogromne jame zopet na dan. Od tam so raziskovalci proti vodnemu toku v smeri Postojne mestoma čez podzemske udorine, preko katerih so le z največjimi težavami prenašali čoln, do danes prodrli 1835 m daleč. Naprej niso mogli, ker tam, globoko pod zemljo, prihaja Pivka izpod skalnih slojev, ki so se najbrž ugreznili in zaprli pot do nepoznanih vodnih jam. Da je verjetno udor kriv, da je ostal doslej ves trud zaman, da bi še dalje prodirali v smeri prepada Pivka, priča udorna dolina Mala Kolešivka, ki je na površju ravno nad jugozahodnim koncem Planinske jame. Tako ostane neznana podzemska pot Pivke od zadnjega sifona v prepadu Pivka do izvirnega sifona v Planinski jami. V premi črti znaša ta del 2250 m in na tej kratki podzemski poti pade Pivka za 15 m.

Velikanska Planinska jama dobi pod zemljo velik vodni dotok, in sicer od Cerkniškega jezera. Na zahodnem robu tega jezera zijajo trije veliki ponori: Velika in Mala Karlovica ter Svinjska jama. Največ vode odteka skozi Veliko Karlovico proti severozahodu. V zadnjem času, malo pred izbruhom druge svetovne vojne, so prodrli po Veliki Karlovici 1100 m daleč od mesta, kjer se skalovje nagne do vode. Nato sledi presledek kakih 1200 m, kjer je potek tega cerkniškega odtoka neznan. Okoli tri kilometre severozahodno do Velike Karlovice priteče cerkniška voda kot potok Rak zopet na dan. Ostanki stropov nekdanjih jam, ki so se nekoč podrli, so še danes kot divni naravni mostovi ohranjeni. Na vzhodni strani je mogoče slediti 1300 m daleč po jami proti Cerkniškemu jezeru do sifona, izpod katerega priteka voda, ki smo jo zapustili na koncu Velike Karlovice. Potok Rak pa ne gleda dolgo svetlega sonca in po približno dveh kilometrih nadzemskega toka izgine za Velikim naravnim mostom ponovno v podzemsko jamo 492 m nad morjem. Sledili smo mu le 360 m daleč doslej nepremagljivega sifona. Podzemski tok te reke pa so uspešneje, četudi le z velikimi napori, preiskovali od Planinske jame sem. Že gori sem omenil, da dobi podzemska Pivka dotok od Cerknice sem. Okoli 500 m od vhoda v Planinski jami zija v južni steni vhod v rokav jame, po kateri priteka — Rak! Ta rokav so preiskali 3975 m daleč, in šele, kjer se je nagnila stena tako globoko do podzemske reke, da niso mogli več veslati, so se morali vrniti. Tako je ostal med Rakovo dolino ali Škocjanom pri Rakeku in južnim koncem Planinske jame še okoli 3000 m dolg kos podzemskega toka Raka neraziskan. Tudi nad tem tokom je veliki udor, Velika Kolševka imenovan, ki se odlikuje z navpičnimi stenami. Omeniti moramo še, da pri Velikem naravnem mostu odteka v podzemlje dobršen del Raka med skalami v strugi in ob njej; a temu odtoku ni mogoče prav nič slediti, ker nima niti enega večjega vhoda v podzemlje. Ta del vode priteka na dan kot Mlinski potok pri Planini, kjer se izliva v Unico.

Od glavnih podzemskih rek, Pivke iz Postojne in Cerkniškega odtoka od Velike Karlovice do Planinske jame, je torej ostalo do danes še 6450 m podzemskega toka neraziskanih. To pa je dolžina v premi črti od sifona do sifona, ker ne vemo, kako se reka vije pod zemljo. Da pa ima gotovo velike ovinke, lahko sklepamo po doslej raziskanem podzemskem toku.

Ti rezultati so v glavnem uspeh, ko jih je dosegel znameniti raziskovalec podzemlja Putick konec devetnajstega stoletja. Njemu so sledili sicer še drugi številni raziskovalci, med njimi tudi Slovenec Andrej Perko, bivši ravnatelj Postojnske jame, a nobenemu se ni posrečilo premagati sifone, kjer se strop nagne do reke tudi ob nizkem stanju vode. Italijani so pozneje predvsem iz strateških ozirov naredili predore med Postojnsko in Črno jamo ter prepadom Pivka in galerije ob Pivki iz Planine sem, ker so nameravali končno prebiti skalovje s tunelom, da bi imeli tako zvezani obe jami, Postojnsko in Planinsko.

Tako danes sicer mnogo vemo o podzemskem svetu med Cerkniškim jezerom, Postojno in Planino, a razmere na pripadajočih kraških poljih so se le malo ali nič izpremenile, četudi so poglobili strugo iz Cerkniškega jezera v Karlovico in razširili požiralnike v Planinskem polju. Toda glavni sifoni, za katerimi tečejo podzemske reke po še nepreiskanih podzemskih jamah, so ostali in zadržujejo odtok vode po jesenskem in pomladanskem deževju in ob času, ko se taja sneg na Javorniku, Snežniku in drugih gorah tam okoli. Saj je znano, da ob veliki vodi samo na Cerkniškem jezeru zaostaja okoli 70 m vode na sekundo, ker je toliko več priteče, kakor je morejo ponori požreti. V Škocjanu pri Rakeku ali v Rakovi dolini more zaostala voda narasti 38 metrov visoko! Opaža se, da zaradi bolj očiščenih ponorov v Cerkniškem jezeru bolj trpi Planinsko polje. Ob visoki vodi je globoko potopljeno in — prav zaradi premajhnih ponorov in zaradi sifonov v podzemskem toku Ljubljanice med Planinskim poljem in Vrhniko — ne more oddati vode zadosti hitro Ljubljanskemu barju.

Ali bo ostalo pri tem, da nikoli ne bomo mogli do še tajnih podzemskih potov naših rek? Ni tako! Ako odračunamo možnost, da bi se vendarle še kje našel prehod nad sifoni ali pa s površja do neznanih tokov, in pa možnost, da si bomo z modernimi tehničnimi sredstvi napravili pot skozi skalne sklade, ostane še narava sama, ki ne miruje. Kras živi naprej in narava snuje danes ravno tako intenzivno kakor nekdaj! V gornjih delih podzemskih jam nastajajo in rastejo kapniki, o čemer se vsakdo lahko sam prepriča, če opazuje neprestano kapljanje v kapniških jamah, kjer se vsak predmet, izpostavljen kapljajoči vodi, kmalu prevleče s skorjo sige. A mogočnejšo sliko nam daje preiskava vode podzemskih rek. Te reke so nastale iz vode, ki je padla na okoliških gorah in se je pod apnenčevimi skladi polagoma združila v vodne tokove. Dognali so, da imajo naše kraške reke povprečno v enem kubičnem metru vode okoli ¼ kg raztopljenega apnenca. Izračunali pa so tudi, da priteče iz Planinske jame na leto okoli ena milijarda kubičnih metrov vode, ki je padla po okoliških gorah Pivškega polja in Cerkniškega jezera. To ustreza kocki z robom 49 metrov! Toliko apnenca odnaša torej samo Unica proti Črnemu morju. In to se vrši leto za letom, stoletje za stoletjem in tako v nedogled. Zato tudi sloji nad strugami podzemskih rek niso večni. Polagoma, a gotovo propadajo. Narava dela počasi in sigurno in v bodočih dobah bo sama, če človek tega ne bo prej storil, podrla strop za stropom nad podzemskimi jamami in odprli se bodo do sedaj še neraziskani podzemski prostori. Toda moglo bi se tudi zgoditi, da se na kakšnem kraju v podzemski jami, ki je nam nedostopen ali vsaj težko dostopen, udere del stropa. Tako bi se podzemski tok reke zamašil in voda bi za nekoliko časa, morda za stoletja začela zaostajati, da bi dobili trajno Cerkniško, globoko Planinsko in obsežno Pivško jezero! In to bi trajalo, dokler si reka ne bi poiskala novih podzemskih potov, ker voda je potrpežljiva in neumorna in vsako razpoko v skalovju obrne sebi v prid.

"Proteus"

L. Čermelj:

URANOVE RUDE

Marsikateri bralec je gotovo z navdušenjem čital knjige Jacka Londona, ki s čarobnim peresom opisuje življenje iskalcev zlata v skrajno severnih predelih Amerike. Toda avanturistična doba zlatosledcev, polna strasti in poezije, je prešla. Danes je zopet velik del ameriškega ozemlja preplavljen z rudosledci; tokrat pa ne gre za lov za zlatom, temveč za drugo, še bolj cenjeno kovino, uranom. Uranoslovci se močno razlikujejo od nekdanjih zlatosledcev. Ne nosijo več težkih krampov in ne jahajo na konjih ali mezgih, temveč se vozijo v "jeepih" in v rokah imajo tiste prečudežne priprave, ki jim pravimo geigerski števci. Ležišča tako iskane kovine so redka. Eno najbogatejših pa je prav na ozemlju, kjer so v prejšnjih časih kopali in kjer delno še danes kopljejo zlato in ki po zlatu tudi nosi ime Eldorado. Je to okoliš bogatih kanadskih rudnikov ob 65. vzporedniku, skoraj že ob Severnem ledenem morju.

Bilo je leta 1930, ko je član rudniške uprave G. Labine predlagal družbi, ki je vzdrževala zlate in srebrne rudnike v Eldoradu, naj mu da potrebna sredstva za nova raziskavanja na obali Velikega medvedjega jezera, kjer je bil odkril kobalt, po čemer je sklepal na bogata ležišča srebra. Družba je ugodila njegovi želji in leta 1936 je Labine poročal družbi, da je poleg kobalta in srebra odkril tudi uranovo smolno rudo. Pri podrobnejšem proučevanju so dognali, da je ta ruda zelo bogata z uranom, kajti vsebuje po en gram radija na šest in pol tone rude, medtem ko je dajala podobna ruda v belgijskem Kongu v prvem času po en gram na 10 ton, danes pa daje po en gram samo na 30 do 40 ton rude.

Ležišče uranove rude, ki ga je odkril Labine, obsega gričasto obal, zajame nekaj manjših otokov in sega celo na dno jezera. Središče je v Port Radiumu. Zaposlenih je vsega skupaj, rudarjev in inženirjev, okoli 300 oseb, za predvideni popolni obrat se računa na 500 oseb. Med tem majhnim številom rudarjev je tudi nekaj Jugoslovanov. Kam ni vse pregnal boj za kruh naše rojake v predvojni dobi: na skrajni sever Amerike že ob Severno ledeno morje pravtako kakor na skrajni konec Južne Amerike, na prag same Antarktike, na otok Ognjene zemlje.

Ležišče se ne izkorišča še v polnem obsegu, vendar daje že sedanja produkcija okoli 100 ton rude dnevno. Ta se na licu mesta predela v približno dve toni rudnega koncentrata, ki vsebuje radij, uran in srebro.

Toda čudno: lažje je bilo odkriti to ležišče uranove rude kakar jo spraviti na mesto nadaljnega čiščenja v Port Hope ob Ontarijskem jezeru.

Osebni promet oskrbujejo letala, rudo pa prevažajo po vodni poti. Toda ta je uporabna samo nekaj tednov v letu in še tedaj je sila zamotana. Pot gre najprej preko Medvedjega jezera, nato po reki istega imena do reke Mackenzie, po tej navzgor do Velikega jezera sužnjev. Onstran tega jezera se pot nadaljuje po Veliki reki sužnjev in prav ta del vožnje je gotovo edinstven. Nad Fort Smithom ima reka nepremagljive brzice, tako da je na razdalji kakih 25 kilometrov vodna pot pretrgana. Pač pa tečeta vzporedno z reko dve avtomobilski cesti. Pri Fort Smithu dvignejo močni žerjavi ladjo iz reke in jo lepo položijo na vozilo, ki ga vleče traktor. Tako "pluje" ladja po kopnem skozi gozd do Fitzgeralda, kjer jo zopet spustijo v reko. Pot gre nato dalje po vodi do Waterwaysa, od koder gre ruda po železnici do Port Hopea.

Tu se že koncentrirana ruda dalje obdeluje. Čiščenje traja več kot mesec dni. Za vsako tono obdelane uranove rude uporabljajo pri tem kakih 7 ton drugih mineralov. Na nasprotni obali Ontarijskega jezera pa že nestrpno čaka glavni odjemalec, Združene države Amerike.

Končem otobra letos pa se je tok uranosledcev okrenil na severno obalo Zgornjega jezera, kjer se je, zopet na kanadskih tleh, nekemu Campbellu posrečilo odkriti nova bogata ležišča uranove rude.

Port Radium pa ni najskrajnejši rudnik na severu. Še bolj severni so bakrovi rudniki v sami Kanadi, razni rudniki v bližnji Alaski in rudniki v severni Sibiriji. Najbolj severni pa so rudniki premoga na Spitzbergih, ki s le nekaj čez tisoč kilometrov oddaljeni od severnega tečaja. Ta otok pripada sicer Norveški, ki ima na njem okoli 850 rudarjev in upravnih organov, toda na njem ima tudi Sovjetska zveza tri rudniške koncesije. Celotno je sedaj zaposlenih na otoku okoli 300 sovjetskih rudarjev in inženirjev. Njihovo središče je v Barentsburgu.

"Proteus"

KOROŠKE VESTI

11,790 brezposelnih delavk

V letošnjem januarju je naraslo število brezposelnih v Trstu za 3000. Tako imamo sedaj skupno 23,000 brezposelnih. Seveda je s tem tesno povezano vprašanje brezposelnih delavk. Na Tržaškem je skupno zaposlenih 18,400 delavk. Največ jih dela v industriji in sicer 27.7%. Le razmeroma malo žena opravlja svoje delo v kmetijstvu. Če skušamo ugotoviti sorazmerje med zaposlenimi in brezposelnimi delavkami, se bodo lahko prepričali, da je vseh brezposelnih delavk 11,790 ali 50% celotnega števila brezposelnih t. j. za približno 200 več kakor brezposelnih delavcev, ki jih je skupno 9,472. Brezposelne delavke prejemajo še občutno nižjo podporo nego delavci. Tako spoznavamo, da je v Trstu zmerom več brezposelnih kljub velikemu hrupu z Marshallovim planom. Ni drugega izhoda iz te stiske nego preudarna gospodarska politika. Vprašanje je le, če imajo angloameriški oblastniki na Tržaškem kaj posluha za ublažitev usodnih posledic imperialistične politike, ki si je izbrala Trst kot eno svojih najvažnejših postojank v tem delu Evrope. Videti je, da ni tem oblastnikom mnogo do tega.

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

JANKO N. ROGELJ:

O dr. Francetu Prešernu

(Predavanje, ki ga je imel Janko N. Rogelj ob priliki proslave 100-letnice smrti velikeg slovenskega pesnika-genija dr. Franceta Prešerna dne 12. marca 1949 v Slovenskem narodnem domu in pod pokroviteljstvom Čitalnice SND).

(Nadaljevanje in konec.)

Do danes ste težko razumevali nekatere Prešernove pesmi. Nismo imeli prave razlage in pojasnila. Danes je drugače. Nabavite si Poezije dr. Franceta Prešerna, katere je izdal Slovenski književni zavod leta 1946, in za katere je napisal uvod in razlago dr. A. Slodnjak. S takim uvodom in tako čistimi razlagami se lepo in razumljivo čita Prešernove poezije.

Potrudite se. V Prešernu boste našli velikega prijatelja, ki vam ima vedno kaj povedati. Nikoli mu ne pridete do dna, vedno se pojavi kaj novega in privlačnega, kar pelje vas do še lepših in veličastnejših razgledov.

Na primer; čitajte same njegovo Sonetje nesreče. Kako duševno bogastvo besed je tam, ko pravi:

Življenje ječa, čas v nji rabelj hudi,
skrb vsak dan mu pomlajena nevesta,
trpljenje in obup ml hlapca zvesta
in kes čuvaj, ki se nikdar ne virudi.

In vse to presene trpeča in užaljena pesnikova duša, in samega sebe tolaži, ko pravi:

Navadile so butare se pleča,
in grenkega se usta so bokala,
Podplat je koža žez in čez postala
ne straši več je trnjevka bodeča.

Prijatelji Prešerna, mislim, da sem vam zaenkrat dovolj povedal, vse drugo si preskrbite sami. Lepo je, da tudi mi Slovenci v Clevelandu praznujemo stoletnico njegove smrti. Lepo je tudi, da se je Čitalnica spomnila ter naročila našemu pisatelju Louis Adamiču, da položi venec na njegov grob v Kranju. To bi morala storiti vsa tista bratska in pevska društva v Ameriki, katera nosijo njegovo ime. Letos je stoletnica njegove smrti, ni še prepozno, na njegov grob bo prihajala množica naših Slovencev in bodo tam videla, da tudi mi Ameriški Slovenci poznamo dr. Franceta Prešerna, da je z nami prišel v Ameriko in je med nami v Ameriki.

Predno zaključim, bi vam rad navedel še nekaj besed, katere je spregovoril o njem naš stari belokranjski pesnik, Oto Župančič. Zapisal je tole:

"Trubar je bil prvi, Prešeren je edini. Častitljivo in vsega spoštovanja vredno je, kar je storil Trubar za nas. In vendar: ako bi Trubarja ne bilo, bi bil njegovo nalogo opravil kdo drug. Malo pozneje morda, toda opravil bi jo bil prav gotovo. Da ni Prešeren zastavil peresa, ne bi bil mogel njegovega dela opraviti prav noben drug. Zakaj Trubarjevo delo je bila stvar treznega pogleda, umske moči, verske gorečnosti in dobre volje. Prešernovo pa stvor genija, ki je enkraten in nenadomestljiv; skrivnostno snovanje, pri katerem so vse človeške zmožnosti strnjene na silovit zagon, da se iz njega rode čuda kakor sama po sebi. Brez Prešerna bi bili Slovenci ostali v somraku, narod brez genija, ljudstvo brez luči, strahota je pomisliti na takšno temno vrzel, na takšno zevajočo praznino in njene nasledke za našo kulturo, kajti zavedajmo se: kar pri nas poslej poje, se oslanja na Prešerna in njegovo genialno delo. Ves curek ustvarjanja, ki se imenuje slovenska literatura in kultura, izvira iz tega bujnega čistega studenca.

"To je živa, oživljajoča in oplajajoča voda, vse, kar se je skušalo uveljaviti brez Prešerna ali se je drznilo uveljavljati celo proti Prešernu, je zastajajoča mrtva voda, ki je brez zveze z bistrim osrednjim strženom izgublja v stranske zatone in zajeze, se sproti osmraja in kuži ozračje. Vsi pravi pisatelji pri nas, ki so res bogatili slovensko duševnost, vsi, s katerimi imeni je zvezan napredek slovenskega slovstva, so se priznavali k Prešernu, so gledali v njem nedosežnega mojstra, vodnika in vzornika. Prešeren je vsem v pravem res naprednem prizadevanju slovenskih ljudi vedno in povsod pričujoč.

"Pevčevo srce je tudi po sto letih neiztrohnjeno srce, Prešernov genij živi s svojim narodom, zvest mu do zadnjega v vseh burjah časa. Kako nam je bilo, ko so grmeli prvega okupatorbobni na konjih in so bučale po ljubljanskih ulicah trobente ob njihovih slovesnostih, mi pa smo s povešenimi glavami, stiskaje pesti in ustnice, škripali z zobmi.

"'Poglejte,' sem dejal mračnim tovarišem: 'Prešeren je z nami tudi v teh časih. Kaj vse je videl ta mož. Ne le, da nam je zapisal, ne, vžgal v srce: Manj strašna noč je v črne zemlji krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi, ter nam obudil vojsko vernih partizanov, ki jim je svoboda več kot življenje, tudi take situacije, kakršna je prav današnja v Ljubljani, ni pozabil naslikati zvesto in po resnici, kakor da jo je gledal z lastnimi očmi pred seboj.'

"Draga mi je misel in rad se vračam k nji: misel, da se Prešeren po svoji životvorni umetnosti pridružuje tistim mitičnim pevcem davnih dob, ki so umeli prebirati strune, da se je ob njih zvokih kamenje samo skladalo v hrame in stolpe in so se okrog njih zidala mesta. Ob Prešernovi pesmi, ki je med vojno zbirala in podžigala brigade za sveti domovinski boj, se po Sloveniji dvigajo porušena mesta in vasi, se ureja in obnavlja naša mlada država po pravih osnovah, se obrača naše ljudstvo z veselim delom v zarje novih dni."

Berite Prešerna, če ste mladi ali stari!

Društveni koledar

APRILA

29. aprila, petek — Ples Cleveland Graphite Girls' kluba v SND

30. aprila, sobota — Ples društva "Jutranja zvezda" št. 137 ABZ v SND

MAJA

1. maja, nedelja—Koncert pevskega zbora "Abrašević" v SND

1. maja. nedelja—Koncert pevskega zbora "Triglav" v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.; po koncertu zabava v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

6. maja, petek — Rokoborba Cleveland Ambassadors kluba v SND

7. maja, sobota — Ples društva "Lipa" št. 129 SNPJ v SND

8. maja, nedelja — Koncert "Glasbene Matice" v SND

8. maja, nedelja. — Koncert Glasbene Matice v Slov. nar. domu, na St. Clair Ave.

8. maja, nedelja — Plesno vese lico v počast materam, priredi Ženski odsek Doma zapadnis Slovencev, 6818 Denison Ave.

14. maja, sobota—Ples društva "Clev. Slovenci" št. 14 SDZ v SND

15. maja, nedelja — Ples Baraga Council št. 1317 COF v SND

20. maja, nedelja — Odprtija izletniških prostorov SNPJ.

21. maja, sobota—Ples društva "Napredni Slovenci" štev. 5 SDZ v SND

22. maja, nedelja — Koncert zbora "Slavulj" v SND

28. maja, sobota — Ples društva "Sv. Katarine" št. 29 ZSZ v SND

29. maja, nedelja — 25-letnica Slov. nar. doma v avditoriju

JUNIJA

3. junija, petek — Ples podr. št. 25 SŽZ (St. Vitus Cadets) v SND

4. junija, sobota — Ples 23rd Ward Democratic kluba v SND

5. junija, nedelja — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

11. junija, sobota — Ples društva "Svete Cecilije" SDZ v SND

12. junija, nedelja — Piknik društva "Comrades" št. 566 SNPJ na SNPJ farmi

18. junija, sobota—Ples Sportsman kluba št. 1 SDZ v SND

19. junija, nedelja — Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na SNPJ farmi.

26. junija, nedelja — Piknik društva "Cvetoči Noble" št. 450 SNPJ na Louis Zgoncovi farmi.

26. junija, nedelja — Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na SNPJ farmi

26. junija, nedelja — Piknik ob 25-letnici društva Velebit št. 544 SNPJ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

JULIJA

3. julija, nedelja — Desetletnica SNPJ farme

4. julija, nedelja — Piknik Kluba društev SDD, Recher Ave. na George Kaliopi farmi, Eddy Rd.

4. julija, ponedeljek — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na SNPJ farmi

9. julija, sobota — Moonlight piknik krožka št. 1 Prog Slovenk na SNPJ farmi

10. julija, nedelja — Piknik društva Strugglers štev. 614 SNPJ na SNPJ farmi

16. julija, sobota — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi

17. julija, nedelja — Piknik Atletičnega kluba SNPJ na na SNPJ farmi

24. julija, nedelja — Piknik društva "Nanos" št. 264 SNPJ na prostorih doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

31. julija, nedelja — Piknik društva Svoboda št. 748 SNPJ na SNPJ farmi

AVGUSTA

7. avgusta, nedelja — Piknik Clev. federacije SNPJ na farmi SNPJ

7. avgusta, nedelja—Piknik podružnice št. 106 SANSa na prostorih SDD, Recher Ave.

14 avgusta, nedelja — Piknik društva Utopians štev. 604 SNPJ na SNPJ farmi.

20 avgusta, sobota — Piknik društva Utopians štev. 604 SNPJ na SNPJ farmi

21. avgusta, nedelja — Piknik društva "V boj" št. 53 SNPJ na SNPJ farmi

28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora Slovan na SNPJ farmi

28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora "Slovan" na SNPJ farmi

SEPTEMBRA

24. in 25. septembra — Tridesetletnica obstoja Slovenskega doma na Holmes Ave.

OKTOBRA

23. oktobra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Zvon" ob 35-letnici obstanka, v Slov. nar. domu na E. 80 St

29. oktobra, sobota—Halloween party društva Comrades št. 566 SNPJ na SNPJ farmi

NOVEMBRA

20. novembra, nedelja — Predstava dram. zbora "Naša zvečda" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Ali ste naročnik "Enakopravnost?" Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Suddenly the King realized he was going to starve

YOU REMEMBER how King Midas thought he had a short cut to financial security.

When granted one wish, he asked that everything he touched be turned to gold. It was fun until he tried to eat, and all his food turned to solid gold. He suddenly realized that he was going to starve to death.

Midas was glad to cancel his wish, and look for a better way to provide for his old age. What he discovered remains true today.

The only sure way to financial security is systematic saving. And the *best* method is buying U. S. Security Bonds, automatically!

If you work for wages or salary, you can sign up for the Payroll Savings Plan. If you are in business or a profession, and have a checking account, you can sign up for the Bond-A-Month Plan at your bank!

Start now—during the Security Loan Drive. The money saves itself, and after 10 years you have $4 for every $3 you have saved.

And your Security Bond dollars do their part to insure a stable economy. Wise saving means less money in the market place to bid up prices of goods.

It's too bad that Midas had so much trouble because he couldn't save this easy way.

But isn't it lucky you can!

WISE DEBT MANAGEMENT—Every bond dollar that is built up in your Government's Treasury is used to retire a dollar of the national debt which is potentially inflationary.

BUY U.S. SECURITY BONDS

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo priljubljene povesti

Air Cadets Get Aerial "Know-How"

Aviation Cadets gather around an instructor to have their flying techniques criticized and corrected. Single and married men who qualify may now apply for Aviation Cadet training at any U. S. Army — U. S. Air Force recruiting station or Air Force base.

Prežihov Voranc

SKRIVNA BRALNICA

Poglavje iz romana "Pristrah"

Vohneča domačija na Vrheh je bila zelo nedostopna, čeprav ni bila preoddaljena od sveta. Ležala je na precej visokem hribu ob sami koroško-štajerski meji, toda kljub temu se od Vohneta nikamor ni videlo. Ozadje proti zapadu je bilo zadelano z Brdinjami, ki so delale deželno mejo. Od severne strani so zapirali vsak pogled strmi bregovi Selovca, na južni strani so se vlekli Vrhi, vzporedni z njimi pa Pogor, ki je bil veliko višji; na vzhodu se je pa razprostirala dolgohrbta Gmajna in zakrivala mislinjsko dolino. Vohneče je bilo le s slabimi potmi zvezano z dolinskim svetom, zato je veljalo za samoten kraj.

Nakljub samoti in nedostopnosti pa je bila daleč naokrog le malokatera hiša tako obiskana kakor Vohneča, zakaj pri Vohnetu so bili gospodarji že par rodov tudi živinozdravniki. To se pravi, nekateri gospodarji so nekoč kar na svojo roko začeli s tem poslom, medtem ko sta zadnja dva gospodarja bila že nekje v šolah. Sedanji gospodar se je spoznal celo že na ljudske bolezni in je bral bolezni že iz bukev.

Soseska je imela do Vohneče hiše neki občutek, ki je bil podoben pol strahu pol pa spoštovanju. Tega občutka ni gojila le do gospodarja Foltana, ampak ga je imela pred vsemi prebivalci te hiše, tudi pred posli. Cela stvar se je zdela dovolj skrivnostna in človek nazadnje le ne ve, ali gre vse po pošteni poti. Tu je bila soseska deljena na dva tabora; en tabor se je že davno sprijaznil z vsem, kar se je pri tej hiši godilo, medtem ko se drugi ni mogel sprijazniti ne z velikimi, črnimi bukvami, ki jih je včasih gospodar odpiral pred ljudmi, še manj pa s strašnimi duhovi, ki so prihajali iz meddverja poleg dimnice. Oba tabora pa sta bila enih in istih misli, da so pri Vohnetu zelo petični ter da morajo imeti nekje skrit cel žakelj starih tolarjev.

Cela Vohneča domačija na zunaj ni kazala, da bi se kje pod njeno streho valjali žaklji s tolarji, zakaj bila je precej zanemarjena in zelo starinska, toda bila je zelo prostrana. Pokrivala je celo koleno, ki je molelo iz pobočja Brdin, čeprav je bilo vsega skupaj le troje poslopij, postavljenih na to koleno. Najpoglavitnejša stavba je bila brezdvomno hiša sama, prostorna in raztegnjena stavba, ki je pričala o zelo visoki starosti. Bila je seveda čisto lesena in postavljena v takem slogu, ki ga je bilo v teh krajih že zelo težko zaslediti. Zato naj mi bo dovoljeno, da to stavbo opišem in na ta način rešim pozabljenosti slog, ki je že izumrl.

Prednjo pročelno stran hiše je tvorila podolgovata lopa, ki je segala od enega konca hiše do drugega in je potemtakem merila morda kakih deset klafter ali še več. V to vežo so vodila le ena sama, široka vrata, ki pa niso bila v sredi, ampak pomaknjena nekolika na levo stran. Razen vrat pa je bilo izrezano v lesene stene še dvoje majhnih, za ped velikih odprtin, ena taka odprtina levo od vhoda, druga pa desno od vhoda. Če si se spravil čez visoki prag v vežo, si moral ali biti že zelo vajen, da si našel vhod dalje v notranje prostore te hiše, ali pa si moral imeti mačje oči, da si se znašel, zakaj cela veža je bila do zadnjega kotička nabita z razno robotijo, ki se na kmetih potrebuje, in z ropotijo, ki se na kmetih ne potrebuje več, pa se zato nekam odlaga Ko si se torej navadil teme, ki je v veži noč in dan vladala, si videl, da vodijo iz nje tri vrata v notranje prostore hiše. Najbolj široka gaz je vodila do vrat na skrajni levi strani. Do vrat na sredini in do onih na skrajni desni strani veže gazi niso bile tako široke, kar je dopovedovalo, da se ta dva vhoda ne uporabljata tako često, kakor prva vrata na levi strani, ki so vodila v glavni stanovanjski prostor, to je v dimnico. Kadar si stopal v dimnico, si moral noge neverjetno visoko dvigniti, da si prišel čez visoki prag. V tej dimnici, ki je zavzemala celo levo krilo velike Vohneče hiše, se je živelo skoraj vse življenje velike kmečke družine s kakimi šestimi posli.

(Dalje prihodnjič)

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Toliko da niso ljudi pomandrali, tako so se gnali na brodišče! . . .

— Tudi konjenica je prišla . .

— Grigorij Melehov, so pravili, je zapustil bojno črto.

— Kakšen red je neki to? — Ljudi so popustili, sami pa? . . .

— Vojska jo pa prva mahne!

— Kdo nas bo branil?

— Viš, kavalerija je kar preplavala čez! . . .

— Vsak je sebi najbližji . . .

— Vidiš, to je tisto!

— Vsi od kraja so nas izdali!

— Smrt se bliža, to je!

— Treba bi bilo k rdečim poslati starešine s kruhom in soljo. Morebiti nam prizaneso in nas ne bodo pobili.

Na križpotju pred ulico, ob velikem opečnatem poslopju bolnišnice se pokaže konjenik. Puška mu visi na prednjem sednem locnu, ob strani se mu pozibava zeleno porisani drog sulice.

— Pa saj to je moj Mikiška! — vsa vzradoščena zavrisne gologlava starejša ženska.

Steče k jezdecu, skače čez ojnice, se preriva med vozovi in konji. Jahača grabijo za stremena, zaustavljajo. Oni dviga nad glavo siv zavitek z voščenim pečatom in kliče:

— Poročilo imam za vrhovno poveljstvo! Spustite me!

— Mikišenka! Sinko! — razburjeno vpije priletna ženska. Razmršeni črni, s sivimi pomešeni prameni las ji padajo na sijoči obraz! S skrbečim nasmehom se z vsem telesom pritisne k stremenu, k prepotenemu konjskemu boku in sprašuje:

— Si bil v naši vasi?

— Bil. Zdaj so v njej rdeči . .

— Pa naša hiša? . . .

— Hiša stoji, Fedotovljim so pa požgali. Naša kolnica se je že tudi vnemala, pa so sami pogasili. Fetiska je pribežala od onkraj in povedala, da je višji pri rdečih dejal: "Glejte, da nobena bajtarska kajža ne pogori, buržujem pa požgite."

— No, hvala bodi Bogu! Gospod jih obvaruj! — se križa ženska.

Osoren starec nejevoljno pravi:

— Kaj pa ti je, draga moja! Sosed je pogorel — ali zato "hvala bodi Bogu"?

— Zlomek naj gre z njim! — vročekrvno in naglo brbra ženska. — Ta si jo bo že še postavil, za katerim grmom pa naj bi jaz zidala, če bi mi to požgali? Fedot ima bokal zlata zakopanega, jaz pa . . . svoj živ dan tujim ljudem na plečih, revščini na uzdi!

— Nikarte, mama! S pismom moram pohiteti, — prosi konjik in se sklanja iz sedla.

Mati gre vštric s konjem, gredoč poljublja sinu roko, črno od zagorelosti, pohiti k svojemu vozu, jahač pa z mladeniškim tenorčkem kliče:

— Umaknite se! S pismom k poveljniku! Umakni se!

Konj se razgreva, vrti zadnjico, poplesuje. Ljudje se neradi razstopajo, jezdec gre z navidezno počasnostjo, ali kmalu izgine za vozmi, za križi volov in konj edinole sulica niha nad nepreštevno množico in se bliža Donu.

61

Čez dan so bile na levo stran Dona prepeljane vse uporniške čete in begunci. Zanje so se premeščale konjeniške stotnije vešenskega polka divizije Grigorija Melehova.

Grigorij je do večera z dvanajstimi izbranimi stotnijami zadrževal pritisk triintridesete rdeče kubanske divizije. Okrog petih je dobil od Kudinova obvestilo, da so vojaške enote in begunci predroženi, in šele tedaj je dal povelje za odmik.

Obdonske uporniške čete naj bi po vnaprej izdelanem načrtu prešle čez Don in se utaborile vsaka nasproti svoje vasi. Proti poldnevu so začela v štab prihajati poročila iz stotnij. Pretežna večina se jih je že namestila po levem bregu nasproti svojih vasi.

Tam, kjer so bili med vasmi presledki, je poveljstvo prepeljavalo stotnije kozakov iz stepnega pobrežnega pasu. Kružilinska, maksajevo-siginska, pehotna karginska, latiševska lihovidovska in gračovska stotnija so zasedle praznine med Pegarevko, Vešensko, Lemjažinskom, Krasnojarskom, druge so odšle v zaledje proti zadonskim vasem — Dubrovki, Černiju, Gorohovki in naj bi bile, po Safonovljizamisli, tista rezerva, ki bi bila potrebna poveljništvu v primeru preboja.

Po levi plati Dona, od skrajnih zahodnih vasi kazanskega okraja pa do Hoprskega ustja, se je na sto petdeset vrst razpotegnilo uporniško bojišče.

Kozaki, ki so se predrožili, so se pripravljali na pozicijske boje: hitro so popali rove, podirali in žagali jagneđe, vrbe, hraste, napravljali kritja in strojnična gnezda. Vse prazne vreče, ki so jih dobili pri beguncih, so napolnili s peskom in jih skladali drugo vrh druge za prsobran pred glavno črto zakopov.

Proti večeru so povsod že imeli izkopane strelske jarke. Pri Vešenski sta se v smrekovih hostah pritajili prva in tretja uporniška baterija. Za osem topov so imeli vsega skupaj pet granat. Pohajali so tudi naboji za puške. Kudinov je s sli na konjih razposlal povelje, s katerim je bilo najstrože zabranjeno odstreljevanje. V ukazu je bilo naloženo, naj določijo po stotnijah po enega, dva najboljša strelca in ju oskrbe z zadostno množico nabojev, da bodo ti najbolj mojstrski strelci uničevali rdeče strojničarje in rdečearmejce, ki bi se pokazali po ulicah vasi na desnem bregu. Drugim je bilo dovoljeno streljati samo v primeru, če bi se rdeči odločili in poskusili prepeljati čez Don.

Grigorij Melehov je že ob somraku objezdil edinice svoje prve divizije, razpostavljene nad Donom, in se vrnil prenočevat v Vešensko.

Prepovedano je bilo kuriti ognje po taborišču. Tudi v Vešenski ni bilo luči. Vse Podonje je tonilo v lilasti megli.

Rano zjutraj so se na Bazkovskem griču pokazale prve rdeče oglednice. Kmalu so zamigljale po vseh gomilah na desnem bregu od Hoprskega ustja do Kazanske. Rdeče bojišče se je kakor orjaški plaz valilo proti Donu. Potem so se izvidnice poskrile in do poldneva so bili hribi mrtvi v praznl, moreči tišini.

Po Hetmanski cesti je veter vrtinčil bele stebre prahu. Na jugu je še zmeraj visela škrlatastočrna megla pogorišč. Oblaki, ki jih je razpodil veter, so se na novo kopičili. Na grič je legla krilata senca lenega oblaka. Posvetil se je blisk, bel pri dnevni svetlobi. Kakor srebrn viličast preživ je obrobil modrikasti oblak„ kakor svetleče kopje šinil v niz in treščil v napeto vzbokle prsi stražne gomile. Grom je čez in čez razparal prevesno grmačo oblakov: iz njihove notrine se je usul dež. Veter ga je nesel po strani, ga pljuskal v belkastih poplesujočih valovih po apnenčastih odrastkih obdonskega gričevja, po sončnicah, uvelih od pripeke, po položenem žitu.

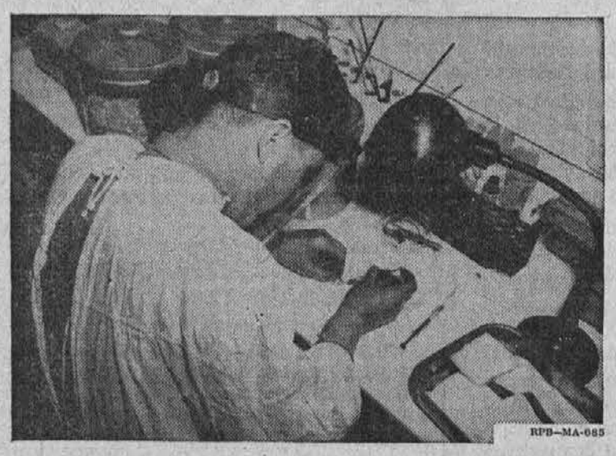
Dež je očvrstil mlado, od prahu starčevsko sivo listje. Sočno so se zasvetile ščeti jarine, žoltice sončnice so dvignile okrogle zrnate glavice, z zelnikov je zadišalo po medenem vonju cvetočih buč. Ko si je zemlja potešila žejo, je še dolgo izdihavala paro . . .

Okrog poldneva so se po stražnih nasipnih gomilah, ki so v redki verigi ležale po obdonskem grebenu in se vlekle nad Donom prav do Azovskega morja, spet pokazale rdečearmejske oglednice.

(Dalje prihodnjič)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Small Task — Big Mission

RPB—MA-685

Inoculating a mouse in an attempt to isolate one type of influenza calls for steady hands. Here, Lt. Donald G. Wetherbee of Brookline, Mass., assistant chief of the Virology Section, Brooke Army Medical Center, Fort Sam Houston, Tex., wears a glass mask and rubber gloves to lessen danger of infection. Young physicians, particularly those who did not serve in World War II have been asked by the Army Medical Department to volunteer for duty at once.

Framed Pictures For The Den

A cozy, quiet reading niche has been ingeniously achieved as shown in the above photograph. The unique bookcase, fashioned from a door, makes for easy access to literature; while the pretty potted-base lamps provide satisfactory lighting.

To complete the decoration of this petite library, six prints were matted on polka dot stock, placed in gilt frames, and hung directly above the couch. Outstanding against the plain, dark walls, these framed pictures truly add beauty to the room.

POŠTEN SLOVENEC

mirnega značaja želi dobiti v najem 2 ali 3 sobe pri slovenski družini. Je stalno zaposlen. Naslov se naj sporoči v uradu tega lista.
HE 5311

Delo dobi mlada ženska

za pomagati pri kuhi. Izkušnja dela v restavraciji ni potrebna če je pri volji učiti se. Stalo delo
Vpraša se pri
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave., EN 5214

SPALNO SOBO

SE ODDA V NAJEM 2 POŠTENIMA MOŠKIMA. SI LAHKO KUHATA.
Vpraša se na
14926 SYLVIA AVE., LI 8670

Grocerijska trgovina in mesnica

v bližini cerkve sv. Vida se proda. Dobroidoča trgovina s povprečnim mesečnim prometom $4000. Naslov se poizve v uradu tega lista.

DRUŽINA

z enim otrokom nujno potrebuje stanovanje s 4 ali 5 sobami. Želi se v collinwoodski ali nottinghamski naselbini. Kdor ima za oddati, naj sporoči telefonično
IV 6461

A. Malnar
Cementna dela
1001 E. 74. St.
EN 4371

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.
Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

THOMPSON, OHIO
Farma naprodaj. Hiša s 9 sobami; farma obsega 80 akrov; orodje in živina je vključena.
Za podrobnosti pokličite
Thompson 2269

SEDAJ JE ČAS,
DA SI DASTE VAŠE HIŠE PREBARVATI ZUNAJ IN ZNOTRAJ.
NAPRAVIMO NAJBOLJŠE DELO PO ZMERI CENI.
Se priporočamo v naklonjenost.
VICTOR KOVAČIČ
1253 Norwood Rd., EN 2549

Christiana Lodge . . . and Cottages
Edwardsburg, Michigan
The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages each with private shower and toliet. Central dining room with American-European cooking.
ALL SPORTS: Golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests.
Located in Christiana Lake in a grove of large trees, 100 acres of private playground on U. S. 112.
Write for folder
Christiana Lodge
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
Phone: 9126 F 5
P. O. Edwardsburg, Mich.

Moški in ženske, ki morajo nositi
OPORE (TRUSSES)
bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in žensko, da umerita opore.
Lekarna je odprta ob nedeljah.
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah
Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO ROAD
Cleveland 10, Ohio

MARY A. SVETEK
LICENCIRANA POGREBNICA
478 E. 152 ST. — KE 3177
Ambulančni voz na razpolago podnevi in ponoči—Notarska posluga
Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

RKO Keith's E. 105th St. Theatre
EAST 105th ST. & EUCLID AVE.
Vodstvo je naročilo najboljše filme za prihodnje mesece, tako da se boste lahko razvedrili v hladnem in prijetnem ozračju našega udobno opremljenega gledališča.

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite:
ENdicott 0718

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

Wonderful Bargains

2 pc. PARLOR SET	$249.50
2 END TABLES @ 8.95 each	17.90
2 TABLES LAMPS @ 14.95 each	29.90
1 OCCASIONAL CHAIR	16.95
1 COFFEE TABLE	10.50
	$324.75
SAVE	75.00
YOU PAY ONLY	$249.75

and YOU GET ONE 9x12 WOOL FACE RUG FREE
EASY MONTHLY PAYMENTS
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUSNIK

What to do till the baby comes!

(AND FOR YEARS AFTER)

WHEN baby's on his (or her) way—don't let the flurry of tiny garments distract you from some mighty important considerations.

For instance: What's the best way to save *now* so you'll be able to meet the increased expenses (like school bills) that will be yours within a few, oh-so-short years?

Fortunately, 100% safe U.S. Savings Bonds offer you a foolproof way to save through two all-automatic Plans:

1: Payroll Savings Plan—the only installment buying plan.

2: Bond-A-Month Plan, for those not eligible for Payroll Savings.

Either Plan helps you build a cushion of money that grows. For you get $40 back for every $30 you put in Savings Bonds, after only ten years!

Before baby (supposing it's twins!) comes, get started on your Savings Bonds program. *Today!*

AUTOMATIC SAVING IS SURE SAVING—
U. S. SAVINGS BONDS
ENAKOPRAVNOST